

Bevallen na een eerdere keizersnede

In het verleden ben je een keer bevallen via een keizersnede. Je bent nu weer zwanger. Mogelijk heb je al nagedacht over de manier van bevallen. Wil je weer een keizersnede of wil je het vaginaal proberen? In het Spaarne Gasthuis kan een vrouw die eerder een keizersnede heeft gehad meestal zelf beslissen over hoe zij een volgende keer wil bevallen.

Samen met je gynaecoloog bespreek je de kans op een succesvolle vaginale bevalling. Dit kan met een rekenmodel. Je bespreekt je eerdere ervaring en je persoonlijke wensen. In Nederland kiest 3 op de 4 vrouwen na een eerdere keizersnede voor een vaginale bevalling. Het afwegen van verschillende voor- en nadelen kan lastig zijn. Ieders situatie is uniek. In de praktijk is het vaak een persoonlijke beslissing. Maar wat je ook kiest, beide methoden zijn veilig. Ze hebben elk hun eigen voor- en nadelen. De kans op ernstige complicaties is klein.

Waar gaat het om?

Vaginaal bevallen

- De bevalling begint vanzelf of wordt zo nodig opgewekt.
- Je bevalt in het ziekenhuis en de hartslag van de baby wordt de hele tijd gevolgd.
- Als het niet lukt, krijg je alsnog een keizersnede.

Per keizersnede bevallen

- Je baby wordt geboren op een afgesproken dag via een operatie.
- De keizersnede wordt meestal na 39 weken zwangerschapsduur gepland.
- Als de weeën eerder beginnen dan:
 - krijg je de keizersnede eerder
 - of je probeert het toch vaginaal

Keuze voor de manier van bevallen

Ongeveer 3 op de 4 vrouwen (75%) kiest na een eerdere keizersnede voor een vaginale bevalling. Zoals bij iedere bevalling is er een kans dat ook deze bevalling toch eindigt in een keizersnede. De kans dat een vaginale bevalling lukt is gemiddeld 75%. Als je al eerder vaginaal bent bevallen, is de kans dat het nu weer vaginaal lukt groter en wel 90%. Als er verschillende ongunstige factoren zijn, is de kans dat het lukt nog minimaal 40%.

De kans dat een vaginale bevalling lukt is groter als:

- › je vroeger al een keer vaginaal bevallen bent
- › je eerdere keizersnede gepland was omdat je kind bijvoorbeeld in stuitligging lag
- › je vorige keizersnede gedaan werd omdat de hartslag van je baby niet goed was
- › je toen ingeleid werd en nu spontane weeën krijgt

De kans dat een vaginale bevalling lukt is kleiner als:

- › er eerder een keizersnede is gedaan omdat je niet voldoende ontsluiting kreeg of omdat het kind met persen niet voldoende diep kwam
- › je kleiner bent dan 1.55 meter of ouder dan 35 jaar
- › je een BMI van meer dan 30 hebt
- › je bij de keizersnede een groot kind hebt gekregen en je kind nu waarschijnlijk weer groot is

Rekenmodel

Je gynaecoloog heeft een rekenmodel. Hiermee kan zij/hij uitrekenen wat jouw persoonlijke kans is dat je vaginale bevalling lukt. Krijg je een inleiding? Dan kun je dit opnieuw laten berekenen. Het is belangrijk rekening te houden met je persoonlijke kans. Als je voor een vaginale bevalling kiest, dan weet je van tevoren niet of het ook vaginaal lukt. Wordt het toch een keizersnede, dan gelden voor jou de voor- en nadelen van een ongeplande keizersnede.

Keuzehulp

Lees en gebruik [deze keuzehulp](#) om je voor te bereiden op het gesprek met de gynaecoloog en om een goede keuze te maken. De keuzehulp is er in het Nederlands, Engels, Turks en Arabisch.

Een vaginale bevalling

Wat zijn de voordelen van een vaginale bevalling?

- › Na een vaginale bevalling ben je weer sneller fit.
- › Je hebt minder kans op ernstige problemen.
- › De ademhaling van de baby komt na een vaginale bevalling vaak beter op gang.
- › Tijdens het persen wordt het vocht uit de longen van de baby gedrukt.
- › Je hebt een grotere kans dat een volgende bevalling ook weer vaginaal kan. Dan zijn er minder risico's voor jou als dit lukt.

Wat zijn de nadelen van een vaginale bevalling?

- › Het belangrijkste nadeel is dat het litteken in de baarmoeder van de eerdere keizersnede zwakker wordt en kan openscheuren. Dit kan ernstige gevolgen hebben voor jou en de baby. De kans hierop is 0,2-1,5% (2 tot 15 op de 1.000 vrouwen). Als je spontane weeën krijgt, is de kans wat lager en bij medicijnen die weeën stimuleren wat hoger. Bij een infuus met oxytocine is dat ongeveer 10 op 1.000 vrouwen.
 - Bij een baarmoederscheur is er een verhoogde kans op schade voor de baby door zuurstofgebrek. De baby kan ook overlijden. Dit is zeldzaam: ongeveer 4 van de 10.000 baby's overlijden (0,04%).
 - Ongeveer 2 op de 1.000 baby's (0,2%) hebben hersenschade. Dit is net zo hoog als bij een vrouw die voor de eerste keer vaginaal gaat bevallen.

Extra maatregelen

Om de kans op problemen zo klein mogelijk te maken, adviseert de gynaecoloog extra maatregelen te nemen. Je bevalt in het ziekenhuis. De baby wordt gedurende de bevalling continu gecontroleerd. Een vaginale bevalling na een eerdere keizersnede moet voorspoedig verlopen. Als de bevalling niet vlot verloopt of als de baby niet goed reageert op de bevalling, dan adviseert de gynaecoloog om toch weer een keizersnede te doen.

Een geplande keizersnede

Wat zijn de voordelen van een geplande keizersnede?

- Er is vrijwel geen kans op het opengaan van het litteken in de baarmoeder.
- Uitkomsten voor moeder en kind zijn beter na een geplande keizersnede dan na een keizersnede tijdens de bevalling (on geplande keizersnede).

Wat zijn de nadelen van een keizersnede?

- Grotere kans op ontsteking van de wond, meer bloedverlies, schade aan blaas, darmen en de bloedvaten, noodzaak om de baarmoeder te verwijderen.
- Problemen met de verdoving. Dit is meestal een ruggenprik, soms narcose.
- Problemen bij het herstel.
- Risico's voor een volgende zwangerschap.
- Risico op een lastige start van de ademhaling bij de baby.

Ernstige complicaties zijn bijvoorbeeld schade aan darmen of urinewegen, verwijderen van de baarmoeder of een scheur van de baarmoeder. Bij vrouwen die vaginaal bevallen, is de kans op ernstige complicaties 0,2% (2 op 1.000), bij vrouwen die een geplande keizersnede krijgen 0,8% (8 op 1.000) en bij vrouwen die een ongeplande keizersnede krijgen 3,8% (38 op 1.000). Als je voor een vaginale bevalling kiest, weet je niet zeker of het vaginaal lukt. Als het dan een keizersnede wordt, dan is dit een ongeplande keizersnede. Je weet dus van tevoren niet of de keus voor een vaginale bevalling voor jou een veiliger keus is.

Nadelen voor een volgende zwangerschap

Nadelen voor een volgende zwangerschap en bevalling hebben te maken met problemen met de placenta (moederkoek). Als er vaker een keizersnede is gedaan, is de kans groter dat de placenta voor de uitgang komt te liggen. De placenta kan ook in het litteken van de baarmoeder ingroeien. In beide situaties is er een verhoogde kans op hevig bloedverlies tijdens de bevalling. Soms is het nodig om de baarmoeder te verwijderen. Met elke extra keizersnede neemt dit risico toe. Er is geen maximaal aantal keizersnedes dat een vrouw mag krijgen. Toch is het verstandig om deze toenemende kans mee te wegen in je beslissing als je graag nog meer kinderen wilt krijgen.

Nadelen voor de baby

Bij een vaginale bevalling wordt vocht uit de longen van de baby gedrukt bij het persen. De baby kan na de geboorte makkelijker ademhalen. Bij een keizersnede is er na de geboorte meer vocht in de longen. Dit kan problemen geven. Hoe korter de zwangerschapsduur, hoe groter de kans op problemen. Dat is de reden dat een geplande keizersnede pas bij voorkeur na 39 weken zwangerschapsduur plaatsvindt.

Planning en verloop van een geplande keizersnede

Een geplande keizersnede zal na een zwangerschapsduur van 39 weken gedaan worden. De kans op problemen met de ademhaling bij de baby is zo het kleinst. Is het om medische redenen nodig? Dan wordt de keizersnede eerder gedaan. Lees [hier](#) alles over de voorbereiding en het beloop van een geplande keizersnede.

Als de weeën eerder komen

Als je kiest voor een geplande keizersnede, kan het gebeuren dat de weeën al beginnen voor de afgesproken datum. Maak afspraken met je gynaecoloog wat je dan doet. Meestal is de baby dan nog wat kleiner. Ook is de kans op een geslaagde vaginale bevalling groter als de weeën spontaan beginnen. Je kunt een vaginale bevalling in dat geval overwegen. Je keus zal afhangen van de redenen waarom je nu voor een keizersnede kiest.

Sterilisatie

Tijdens een keizersnede is er een mogelijkheid om meteen een sterilisatie te doen. Als je dit overweegt, bespreek dit dan minimaal enkele weken van tevoren met je gynaecoloog.

Kans op sterfte

De kans op sterfte van moeder of kind na een vaginale bevalling of een keizersnede is erg klein. Een vaginale bevalling is veiliger voor de moeder, terwijl een keizersnede veiliger is voor het kind, maar wel hogere risico's geeft voor als je nog een kind wilt.

	vaginale bevalling	geplande keizersnede
sterfte moeder	0,04 per 1.000 (4 per 100.000)	0,13 per 1.000 (13 per 100.000)
sterfte kind	1,3 per 1.000 (13 per 10.000)	0,5 per 1.000 (5 per 10.000)

Handvatten voor het maken van een goede keuze

persoonlijke vragen	voor vaginaal	voor keizersnede
<ul style="list-style-type: none">➤ hoe groot is de kans dat het lukt?➤ wil je nog meer kinderen?➤ wat is je ervaring en hoe is je gevoel?	<ul style="list-style-type: none">➤ vlot herstel➤ minder risico moeder, maar alleen als het vaginaal ook lukt➤ gunstig als je nog meer kinderen wilt krijgen	<ul style="list-style-type: none">➤ vrijwel geen risico op scheur baarmoeder➤ gepland gunstiger dan een ongeplande keizersnede

Later een keuze maken of aanpassen

Het kan zijn dat je al vroeg in de zwangerschap een beslissing neemt over de manier van bevallen. Maar het kan ook zijn dat je wilt afwachten hoe de zwangerschap gaat. Je kunt bijvoorbeeld afwachten hoe het gewicht van het kind wordt ingeschat aan het eind van de zwangerschap. Je kunt ook met je gynaecoloog afspraken maken over de bevalling. Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat je wel een vaginale bevalling wilt proberen als de weeën spontaan op gang komen. Als de bevalling na bijvoorbeeld 41 weken nog niet is begonnen, kun je alsnog voor een keizersnede kiezen. Je kunt afspreken dat de gynaecoloog in principe geen kunstverlossing, zoals een vacuüm, zal doen. Daarnaast maak je met de gynaecoloog afspraken over de duur van de bevalling. Een vaginale bevalling na een eerdere keizersnede moet voorspoedig verlopen. Zo niet, dan zal de gynaecoloog adviseren om toch weer een keizersnede te doen.

Zorg tijdens de zwangerschap

Iedere vrouw is anders en heeft andere ervaringen. Daarom is het goed om samen met de gynaecoloog een keuze te maken over de manier van bevallen na een eerdere keizersnede. Ben je tijdens de zwangerschap onder controle van de verloskundige? Dan krijg je rond 24 weken een afspraak bij de gynaecoloog om de bevalling te bespreken. Sommige vrouwen hebben hier meer tijd en meerdere gesprekken voor nodig. Dat is goed.

Het is vaak goed om afspraken te maken over wat je wel en wat je niet wilt bij de komende bevalling of keizersnede. Aarzel niet om dit met de gynaecoloog te bespreken of schrijf dit in je geboorteplan.

Tijdens je zwangerschap is de kans op complicaties niet hoger dan bij vrouwen die geen keizersnede hebben gehad. Daarom kunnen vrouwen, als er geen andere medische indicatie is, gewoon tijdens de zwangerschap door de verloskundige worden begeleid. Bij 36 weken zal zij de zorg overdragen aan de gynaecoloog. Die zal je dan in het laatste stukje van de zwangerschap begeleiden tot aan het moment dat je na je bevalling weer naar huis gaat. Daarna zal de verloskundige de zorg weer over nemen tijdens de kraamperiode.

Conclusie

Na afweging van alle voor- en nadelen neem je samen met je eventuele partner en gynaecoloog een beslissing. Hierbij is ook belangrijk hoeveel kinderen je in de toekomst nog wilt krijgen. In Nederland kiest 3 op de 4 vrouwen voor een vaginale bevalling. Het afwegen van voor- en nadelen en het inschatten van de kans op slagen, kan lastig zijn. Maar onthoud: wat je ook kiest, beide methoden zijn veilig. Ze hebben elk hun eigen voor- en nadelen. De kans op ernstige problemen is klein.

Informatiebron

Voorlichtingsfolder "[Bevallen na een eerdere keizersnede](#)" van de NVOG (Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie), www.nvog.nl. De informatie is aangepast aan het beleid van het SG.

Keuzehulp "[Bevallen na een eerdere keizersnede](#)" van de NVOG (Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie) degynaecoloog.nl. (publicatiejaar 2017)